

Róbert László szakmai életrajza

1926-ban született. A pécsi gróf Széchenyi István Gimnáziumban érettségizett 1944-ben. Magyar-francia szakos tanárnak készül a Pázmány Péter Egyetemen. 1948-ban a párizsi Institut d' Etudes Politiques posztgraduális intézetében tanult.

A Rajk-pert követően bútorszállító segédmunkás.

1954-56: a Magyar Rádió francia-olasz-spanyol adásainak szerkesztője.

1956. október: a Rádió Forradalmi Bizottságának tagja.

1957-61: a Népakarat (Népszava) főmunkatársa.

(Első tudósításai: 1958. július, Bagdad: A Monarchia bukása; 1958. szeptember, Bejrút: A polgárháború kezdete)

1959: Fekete-Afrika, Kongó stb.

1962-66: A Rádió és a Magyar Távírási Iroda római tudósítója.

1968-70: Vietnam, Laosz, Kambodzsa: az első TV-dokumentumfilm sorozatok. Az Ültessetek maniókát! és az Egy ország a sok közül című filmeket a német ZDF és a svéd televízió is bemutatta. Ekkor jelent meg a Whisky bombával című könyve (Móra).

1970-72: Milyenek az olaszok? TV-sorozat. Az olasz RAI televízió is műsorra tűzte. (Róma polgármesterének díja.)

1971-73: a Rádió párizsi tudósítója. (Milyenek a franciák?, Mi az, hogy Európa?: TV-sorozatok.)

1973-ban a saigoni Nemzetközi Fegyverszüneti Bizottság magyar szóvivője. Eközben készült a Csendes Amerikai regény parafrázisaként a Filmlevél Graham Greene-hez, illetve a Hotel Majestic című könyve, amelyhez Greene írt előszót.

1976-ban – nyolc év „várakozás” után – indulhatott a Tisztelendők mindeddig 38 epizódból álló dokumentumfilm sorozata.

(Utóbbi filmek szellemiségét a II. Vatikáni Zsinat sugallta, amelyet még római tudósítóként élt át, és amelyhez akkreditálva volt. XXIII. Jánost még – mint a Népszava munkatársa – 1958-ban, mint velencei pátriárkát, bíborost ismerhette meg személyesen. A Tisztelendők című könyvének első fejezete is őrá szól.)

1979-86 között Echegaray bíboros az Európai Püspöki Konferencia, majd a Vatikán Pax et Iustitia Kongregáció elnökének javaslatára a CCFD, az Éhség Ellen a Fejlődésért nevű francia egyházi szervezet kelet-európai képviselőjeként készíthette a chilei és nicaraguai Tisztelendőket is.

A Tisztelendők sorozat utolsó – 2003-as, mindeddig utolsó filmje: Virágvasárnap Bagdadban; Hogyan élnek meg a háborút egy kétezres éves kaldeus keresztény közösség tagjai és hívei, valamint Teréz anya misszionárius lányai? Ez volt a témája Sikos Antal ürömi plébános virágvasárnapi miséjének is 2004-ben. Órála szintén portréfilm készült, az MTV egyházi műsora mutatta be.

1979-ben – miután mint a Rádió főmunkatársát elbocsátották – a Filmhíradó munkatársa a kelet-európai tudósítók közül egyedül került fel (Párizs-Teherán) Khomeini gépére. Ebből született a Magvető kiadásában Allah nevében című könyve. Majd 1981-ben ugyancsak a Gyorsuló idő sorozatban a Libanoni Tisztelendők, és a Libanon civilben filmje.

1987-ben – egy év „várakozás” után – mutatták be Ki a tettes? című TV-sorozatát, amelyben *a hazai* az ifjúsági bűnözés, drog, prostitúció stb. okait kutatta.

1988-ban jelent meg a Greene-kapcsolat (a 20 éves barátság története) című könyve (Akadémia).

1988-ban írta „TV-krimi” – kéziratban maradt könyvét, amely a televízió személyes történetét meséli el. (Talán jövőre jelenik meg az Alexandránál...)

1989 karácsonyának első napján egy temesvári benzinkútról küldött tudósítást magyar és román fiatalok együttes fegyveres harcáról. (2006-ban a Kárpáti Krónika is megismételte.)

Írásai jelentek meg az utolsó harminc évben az Új Írás, a Kortárs, a Jelenkor című folyóiratokban. Többször publikált a római Repubblica-ban, és a párizsi Le Monde-ban.

1986-2000 között nyugdíjasként szerkesztette a Külügyminisztérium Hungria című spanyol nyelvű folyóiratát, illetve a Le Monde Diplomatique magyar változatát. Utóbbi a Magyar Hírlap havi mellékleteként jelent meg. Ez volt a párizsi folyóirat egyetlen idegen nyelvű kiadása. Előfizetőinek majdnem fele Erdélyből és a Dél-Vidékről érkezett. (Azután nem fért bele sem a reklámodalakba, sem a költségvetésbe...)

1971-2002 között tanított a strasbourgi egyetem újságíró tagozatán, a budapesti Filmfőiskolán és a pécsi egyetem kommunikációs tanszékén is. ✓

Jelenleg életrajzának második kötetét írja, már 1952-ben tart.

Francia származású orvos felesége 59 éve tart ki. Egy fiúk, egy lányuk és hat unokájuk van.

2007. október

Róbert Klauz